

De 99%

Af Jasmin Schou
Skoleleder ved Iqbal International School

Så blev det forår i Nordafrika, sommer i Mellemøsten og efterår Verden over.

Sikke et halvår!

Ekkoet fra de samfundsomvæltninger, der i sin tid førte til de demokratiske styresystemer i Europa, nåede med nogen forsinkelse frem til de arabiske lande.

Befolkningerne i de Nordafrikanske lande, der alt for længe har levet i stigende armod og med ringe eller ingen indflydelse på betydningsfulde samfundsforhold, rejste sig og krævede deres demokratiske rettigheder. Den teknologiske udvikling på kommunikationsområdet har medført, at det er mere end svært, man kan næsten sige umuligt, for magthaverne at holde en befolkning hen i uvidenhed om, hvordan andre folkeslag lever, hvordan andre samfund er indrettet og dermed, hvordan deres eget liv kunne være. Uvidenhed er et stærkt redskab til undertrykkelse, men internet og mobiltelefonen har slået huller i muren af uvidenhed. Viden er magt, og den magt blev mobiliseret, da den tunesiske befolkning i store demonstrationer krævede frihed, retfærdighed og demokrati. Nu skulle det være slut med enevældige, hensynsløse, grådige magthavere, der uden omtanke for nationens fremtid og befolkningens ve og vel, udnyttede landet, som var det deres personlige ejendom. Nu skulle der andre boller på suppen.

Begejstringen var stor i den vestlige del af verden, da Jasminrevolutionen rullede hen over Nordafrika og Mellemøsten. Vestlige politikere stod i kø for at bedyre deres moralske, økonomiske og sågar militære støtte til (nogle af!) de oprørske befolkninger. Lige indtil bølgen ramte Vesten. Så var det ikke sjovt længere.

Den folkelige "Occupy"-bevægelse blev sparket i gang i Spanien af unge, der skønt veluddannede har måttet sande, at næsten halvdelen af deres generation ikke kan finde en plads på arbejdsmarkedet. Bevægelsen spredte sig hurtigt til stort set alle vestlige lande. Her er det ikke gammeldags diktatorer protesterne rettes mod, men derimod en samfundsudvikling, der har betydet, at finanssektoren har fået kolossal indflydelse ikke kun på erhvervslivet, men på hele samfundet. Det er en udbredt utilfredshed med regeringer, der har ladet liberalismen løbe løbsk, der nu kommer til udtryk i bevægelsen.

Demonstranter besatte 17. september Zucotti-park overfor Wall Street, New York under parolen "Occupy Wall Street" med krav om, at demokratiet gives tilbage til den brede befolkning, de 99 %, som bevægelsen hævder at repræsentere. Deres budskab er, at det er politikernes

tætte bånd til erhvervsliv og finanssektor, der har tilladt disses umættelige vækst, ubegribelige transaktioner og handel med penge, der ikke eksisterer, indtil boblen brast, og finanskrisen ramte det meste af verden. Den 1% af befolkningen har akkumuleret enorme formuer på spekulationer. De rige er blevet rigere – meget rigere, imens nationerne umærkeligt gled dybere ind i krise. Den finanskrisen, som mange måske troede, var overstået, viste sig at stikke så dybt, at flere europæiske lande nu balancerer på kanten af statsbankerot.

Aktiverne i New York vandt forbavsende stor sympati i befolkningen, en meningsmåling viste fra mere end 50% af amerikanerne. Bystyret var dog mindre begejstrede og satte politiet til at fjerne dem den 18. november angiveligt af hensyn til hygiejnen i parken! (Da tusinder slog lejr på Tahrir-pladsen i Cairo, var der da vist ingen, der bekymrede sig om de hygiejniske forhold.)

Stort set alle vestlige regeringer har fundet sparekniven frem, og det kan mærkes. Sammen med "Occupy" har mange spurgt sig selv om rimeligheden i, at de og deres børn skal bøde for bankernes uansvarlighed, om meningen med, at uansvarlige bankdirektører, hvis de endelig stilles til regnskab, får et pænt gyldent håndtryk i millionklassen med til at varme sig på, og om deres regeringer har haft deres fokus på rette sted.

"Occupy"-bevægelsen har slået rod i mindst 82 lande, og i oktober var der simultane demonstrationer i mere end 900 byer verden over. Det fylder ikke meget i medierne, og det kan man godt undre sig over. Kravet om demokrati i de arabiske lande har fået betydeligt mere omtale end det tilsvarende råb på demokratisk fornyelse i vores egen del af verden. Er det da ikke interessant, at en folkebevægelse kan samle så mange mennesker i så mange lande omkring dette budskab? Bør vi ikke alle tage stilling til det? I en tid, hvor snart det ene snart det andet skal undergå et "serviceeftersyn", var det måske relevant også at se på, om vores samfund stadig lever op til sine egne fine idealer.